

Історія Каппадокського царства* у пам'ятках нумізматики

Євген Карлов (Лисичанськ)

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
Династія Аріартидів**				
1. Аріарат I 350—322 рр. до н. е. Правив – 32 рік.	Дата та місце народження невідомі. У 322 р. до н. е. Євмен, стратив Аріарата I. Вік невідомий.	Після поразки Дарявухуша III у війні проти Олександра Македонського Аріарат I закріпився в Каппадокії, де його резиденцією стало місто Газіура (Газіура). Невдовзі він заволодів усім Південним узбережжям Чорного моря від Сінопі до Трапезунда, а також обширними районами Північно-Східної Пафлагонії та Понтійською Каппадокією. Карбував монети в Газіурі та Сінопі. Аріарат I мав досить чисельну армію яка нараховувала 30.000 піхоти та 15.000 вершників. Пердікка*** відав Каппадокію та Пафлагонію в управління Євмену, котрий у 322 р. до н. е. переміг Аріарата I та полонив його.	Отримав владу у спадок.	Дід – Датан, сатрап Каппадокії. Батько – Аріман. Небіж – Аріарат II (301—280 рр. до н. е.).
 <p style="text-align: center;">Місто Газіура</p>			 <p style="text-align: center;">Місто Сінопа</p>	
2. Олоферн	Дата та місце народження невідомі.	Каппадокія стала Македонською сатрапією. Небіж і наступник Аріата I – Аріат II втік до Вірменії.		
3. Аріарат II 301—280 рр. до н. е. Правив – 21 рік.	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	У 302 р. до н. е., скориставшись допомогою Вірменського царя Ардоата розгромив македонського полководця Амінта, та повернув свою спадщину.		Дядько – Аріарат I (350—322 рр. до н. е.).
4. Аріарамн 280—250 рр. до н. е. Правив – 30 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Аріартиди формально визнавали над собою владу Понтійських царів, хоча фактично були незалежними. Під час правління Аріарамна, приблизно у 255 р. до н. е.		Син – Аріарат III (250—220 рр. до н. е.).
				
5. Аріарат III 250—220 рр. до н. е. Правив – 30 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Одружився із Стратонією – донькою Селевкійського царя Антіоха II (ред.).	Успадкував владу від батька.	Батько – Аріарамн (280—250 рр. до н. е.). Дід – Аріарат II (301—280 рр. до н. е.). Син – Аріарат IV (220—163 рр. до н. е.).
6. Аріарат IV Євсеб 220—163 рр. до н. е. Правив – 57 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Аріарат IV був союзником Римської імперії і Пергамського царства (ред.).	Успадкував владу від батька.	Батько – Аріарат III (250—220 рр. до н. е.). Син – Аріарат V (163—130 рр. до н. е.).
				

*Каппадокія – земля у східній частині Малої Азії (сьогодні – територія Туреччини).

У II тисячоріччі до н. е. Каппадокія була центром Хетської держави.

У IV ст. до н. е., після розпаду Персидської імперії Ахеменідів на землях Каппадокії утворилося невелике елліністичне царство Каппадокія.

У 17 р. н. е. захоплене Римлянами і перетворене

на провінцію Римської імперії (ред.).

** Династія Аріартидів була заснована у 404 р. до н. е. у Каппадокії, яка на той час була підвладна Персидській імперії (ред.).

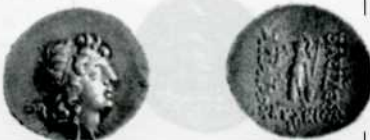

***Пердікка – один з полководців та сподвижників Олександра Македонського. Згідно з легендою, помірающий Олександр передав йому в знак довіри свій

перстень з печаткою. Після смерті Олександра Пердікка був проголошений регентом Македонської імперії.

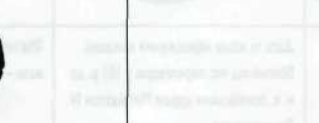

Про те це викликало невдоволення інших полководців Олександра, почалася між ними боротьба, яка призвела до розпаду імперії. Пердікка був вбитий змовниками під час походу проти Єгипетського правителя Птолемея (ред.).

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
<p>7. Аріарат V Євсеб Філопатор</p> <p>163—130 рр. до н. е. Правив – 33 роки.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у 130 р. до н. е. у війні з Арістоніком. Вік невідомий.</p>	<p>Аріарат V воював з Арістоніком****, який у 133 р. до н. е. підняв повстання проти римлян.</p> <p>У 158 р. до н. е. Аріарат V тимчасово поступився своїм тронем претенденту на Каппадокське царство – Ороферну (ред.).</p>		<p>Батько – Аріарат IV (220—163 рр. до н. е.). Дружина – Лаодіка, донька понтійського царя Мітрідата IV.</p>
<p>8. Ороферн</p> <p>158—157 рр. до н. е.</p> 		<p>Ороферн захопив Каппадокію за підтримки сирійського царя Діаметра I. Покинув життя самогубством після того як римські війська, союзники Аріарата V почали інтервенцію в Каппадокію (ред.).</p>		
<p>9. Аріарат VI Єліфан</p> <p>130—116 рр. до н. е. Правив – 14 років</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий у 116 р. до н. е. заколотником Гордієм. Вік невідомий.</p>	<p>Аріарат VI – молодший з шести синів Аріата V. П'ятьох старших синів підступно вбила остання дружина Аріарата V – Лаодіка, захопивши владу після смерті чоловіка у 130 р. до н. е. Понтійський цар Мітрідат IV увів свої війська у Каппадокію, удаючи вигляд про намір підтримати малолітнього Аріарата VI, після чого одружив його зі своєю дочкою Ладонікою, від якої Аріарат IV мав двох синів. Отримав від римлян у володіння Лікаонію і Кілікію.</p>		<p>Батько – Аріарат V (163—130 рр. до н. е.). Дружина – Лаодіка, дочка понтійського царя Мітрідата IV. Син – Аріарат VII (116—111 рр. до н. е.). Син – Аріарат VIII (101—86 рр. до н. е.).</p>
<p>10. Аріарат VII Філометор</p> <p>116—101 рр. до н. е. Правив – 15 років</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий під час переговорів у 101 р. до н. е. понтійським царем Метрідатом IV. Вік невідомий.</p>	<p>Фактичною правителькою Каппадокії при малолітньому Аріарату VII стала його мати – Лаодіка.</p> 	<p>Успадкував владу від батька.</p> 	<p>Батько – Аріарат VI (130—116 рр. до н. е.). Мати – Лаодіка, дочка понтійського царя Мітрідата IV. Брат – Аріарат VIII (101—86 рр. до н. е.).</p>
<p>11. Аріарат VIII</p> <p>101—86 рр. до н. е. Правив – 15 років.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Дата і місце смерті невідомі. Вік невідомий.</p>		<p>На вимогу римлян Мітрідат був змушений відкликати додому свого сина і повернути владу брату вбитого ім царя.</p>	<p>Брат – Аріарат VII (116—101 рр. до н. е.).</p>

**** Арістонік – претендент на трон Пергамського царства, воював проти римлян та їх союзника Каппадокського царства (ред).

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
12. Аріарат IX 101–100 рр. до н. е. Правив – 1 рік.	Дата та місце народження невідомі. Помер під час походу в Грецію у 86 р. до н. е.	Понтіський цар Мітрідат IV посадив на престол Каппадокії свого малолітнього сина, який прийняв титул Аріарата VIII. Регентом став давній друг і прибічник понтіїців – Гордій		Батько – Мітрідат IV, цар Понта.
				

Династія Аріобарзанідів

13. Аріобарзан I Філороман 95–62 рр. до н. е. Правив – 33 роки.	Дата та місце народження невідомі. Помер у 62 р. до н. е. Вік невідомий.	У 94 р. до н. е. проти Аріобарзана I виступив союзник Понтіського царства, вірменський цар – Тігран II. Аріобарзан I втік до Риму. У 92 р. до н. е. римський намісник Кілікії Сулла розгромив війська Архелая (полководця Мітрідата IV). У 85 р. до н. е., після перемоги римлян над Мітрідатом IV Аріобарзан I остаточно утвердився на Каппадокському троні.	Римляни дозволили каппадокійцям шляхом голосування обрати собі нового царя. Їм став голова місцевої проримської партії – Аріобарзан I.	Невідомо.
				
14. Аріобарзан II 62–52 рр. до н. е. Правив – 10 років.	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.		Успадкував владу від батька.	Батько – Аріобарзан I (95–62 рр. до н. е.). Син – Аріобарзан III (52–42 рр. до н. е.).
				
15. Аріобарзан III 52–42 рр. до н. е. Правив – 10 років.	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.		Успадкував владу від батька.	Батько – Аріобарзан II (62–52 рр. до н. е.).
				
16. Аріарат X 42–36 рр. до н. е. Правив – 6 років.	Дата та місце народження невідомі. Страчений за наказом римського Триумвіра Антонія у 36 р. до н. е. Вік невідомий.	У 36 р. до н. е., після невдалої війни з Вірменією римський триумвір Антоній наказав нізложити Аріарата X.	Стримав владу у спадщину.	
				
17. Архелай 36–17 рр. до н. е. Правив – 17 років.	Дата та місце народження невідомі. Помер у 17 р. до н. е. під час подорожі до римського імператора Тіберія. Вік невідомий.	Архілай намагався бути слухняним виконавцем волі Риму. Після його смерті Каппадокія була перетворена на провінцію Римської імперії.	Царська влада передана Архелая римським Триумвіром Антонієм, після страти Аріарата X.	Дід – Архелай – полководець понтіського царя Мітрідата IV.
